

A photograph of a residential area. In the foreground, there is a pond with reeds and a grassy bank. In the middle ground, there are several trees, including a large weeping willow. In the background, there is a long, multi-story brick apartment building with many windows. To the right, there is a taller, more modern apartment building with balconies and colorful accents. The sky is overcast.

Participatieplan Gebiedsvisie Rivierenbuurt

Een sociale buurt aan het Matilopark

juni 2022

Inhoudsopgave participatieplan

1. Aanleiding voor de gebiedsvisie
2. Doel en intentie van de participatie
3. Niveau van de participatie
4. Thema's en kaders voor de gebiedsvisie en de participatieruimte
5. Schaal waarop het participatieproces speelt
6. Stakeholders (deelnemers)
7. Plan van aanpak
8. Voortgangscommunicatie
9. Verantwoordelijkheden in het participatieproces
10. Gemeentelijke besluitvorming
11. Begroting van het participatieproces

1. Aanleiding voor de gebiedsvisie

De eerste aanleiding is dat Portaal en de Sleutels de mogelijkheden onderzoeken voor de herontwikkeling van twaalf wooncomplexen in de Rivierenbuurt. Zij hebben de gemeente gevraagd om beleids- en ontwikkelkaders om in deze buurt verdichting, verduurzaming en betaalbaar wonen mogelijk te maken.

Een tweede aanleiding is dat de gemeente in de wijk Meerburg (de Rivierenbuurt is hier onderdeel van) aan de slag gaat met onder andere duurzame wijkvernieuwing. Hierbij wordt riolering vervangen, de buitenruimte klimaatadaptief ingericht en de ondergrond voorbereid op de energietransitie.

De derde aanleiding is dat het gebouw van het Huis van de buurt Matilo verouderd is en er onderzoek wordt gedaan naar de huidige en toekomstige functies. Tot slot is het park Matilo (Meerburg, grenzend aan Rivierenbuurt) benoemd tot UNESCO werelderfgoed.

Deze aanleidingen bieden een kans om de ontwikkelingen in en om de buurt op elkaar te laten aansluiten.

2. Doel en intentie van de participatie

De samenwerkende partijen (Portaal, de Sleutels en de gemeente Leiden) willen participeren met stakeholders in en om de buurt om voor de verschillende thema's input op te halen voor de gebiedsvisie. Voor de participatie zijn de volgende doelen genoemd:

- betrekken van alle stakeholders in (de directe omgeving van) het plangebied
- creëren van draagvlak voor de vernieuwing van de Rivierenbuurt
- het ophalen van ideeën en kennis
- krijgen van inzicht in de belangen, behoeftes en suggesties van de verschillende doelgroepen
- verrijking geven aan de gebiedsvisie
- het uniform informeren van stakeholders door gezamenlijk naar buiten treden over onderwerpen als: mogelijke sloop en nieuwbouw, energietransitie, ondergrondse infrastructuur, parkeren, verkeersafwikkeling en buitenruimte
- toepassen van de participatietreden informeren en raadplegen volgens zoals benoemd in de Participatieverordening van de gemeente Leiden

3. Niveau van de participatie

Per thema en per stakeholdersgroep wordt nader bepaald welk niveau van participatie aan de orde is. Dit wordt duidelijk vooraf gecommuniceerd aan en afgestemd met stakeholders. Conform de Participatieverordening Leiden wordt gekozen voor twee niveaus:

Informeren. Alle stakeholders worden vanaf de start van de participatie tot en met de oplevering van de resultaten van het participatietraject geïnformeerd via diverse communicatiemiddelen.

Raadplegen. Alle stakeholders krijgen de gelegenheid om ideeën, wensen en belangen naar voren te brengen die als input dienen voor de keuzes die gemaakt worden per thema in de gebiedsvisie.

We streven naar een zo hoog mogelijke betrokkenheid van diverse de stakeholdersgroepen. Activiteiten en communicatiemiddelen worden afgestemd om deze doelgroepen te bereiken en zoveel mogelijk gekoppeld aan reeds bestaande lokale wijkinitiatieven.

4.a Thema's en kaders gebiedsvisie

In de gebiedsvisie vormen zeven inhoudelijke thema's de leidraad voor de herontwikkeling van de Rivierenbuurt. Hieronder staan de thema's en per thema is het vigerende gemeentelijk beleid opgesomd.

Thema:	Beleidskader:
Algemeen	• Wijkvisie RoMe – ook voor cultuurhistorie• Participatieverordening gemeente Leiden 2019
Wonen	• Woonvisie Leiden 2020- 2030• Prestatieafspraken Leiden 2020-2025• Regionale woonagenda Holland Rijnland 2017• Uitvoeringsagenda Wonen Leiden 2020-2023• Omgevingsvisie Leiden 2040 (met hoogbouw paragraaf) – ook voor duurzaamheid en cultuurhistorie• Verstedelijkingsnotitie 2018 – ook voor duurzaamheid• Beleidsakkoord 2018-2022 Samen maken we de stad – ook voor duurzaamheid• Bouwbesluit
Huis van de Buurt	• Beleidskader Vastgoed en de Spelregels Vastgoed, gemeente Leiden 2015.• Lopende huurcontract tussen de gemeente en Inluzio (huurder van het huis van de Buurt Matilo)
Voorzieningen (wijkcentrum)	• Horecavisie 2020 en de Retailvisie Leidse Regio 2025

4.a Thema's en kaders gebiedsvisie

Thema:	Beleidskader:
Openbare ruimte	• Beleidskader spelen en bewegen in de openbare ruimte 2018-2022• VN verdrag handicap 2016• Handboek Openbare Ruimte 2017• Kadernota Openbare Ruimte 2025• Bomenverordening Leiden 2021• Wijkvervangingsprogramma riolering en openbare ruimte 2020-2025• Integraal Water Keten Plan 2019-2023• Beheerplannen openbare ruimte 2022-2026• Verordening afvoer hemelwater en grondwater Gemeente Leiden 2020
Mobiliteit en parkeren	• Leiden Duurzaam Bereikbaar 2030• Beleidsregels parkeernormen 2020• Parkeervisie Leiden 2020 – 2030 (o.a. invoering betaald parkeren Meerburg)• Beleidsprogramma fiets 2020 -2030• Kaderbesluit en schetsontwerp herinrichting Hoge Rijndijk (verwacht eind 2022)
Duurzaamheid	• Programma Leiden Duurzaam 2030• Leiden biodivers en klimaatbestendig 2020- 2023• Bouwbesluit (actuele voorschriften met betrekking tot bouwen)• Relevante vaststaande kaders hieruit voor de duurzaamheid in Rivierenbuurt
Cultuurhistorie	• Unesco status en https://www.limeswerelderfgoed.nl/• Erfgoednota Leiden

4.b Participatieruimte

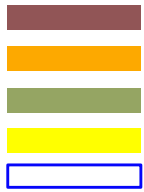
De zeven thema's vormen ook de leidraad voor het gesprek met alle stakeholders. Om de participatie waardevol te maken is het van belang om van te voren helder te hebben waar de participatieruimte zit en hoe groot die is. Het is prettig om als stakeholders geïnformeerd te worden over wat er al vaststaat, wat nog niet vaststaat en wat het startpunt en doel is van het gesprek. Daarbij hebben we oog voor de overige gemeentelijke projecten die tegelijkertijd in en om het plangebied spelen (zoals bijvoorbeeld Hoge Rijndijk, het Hart van Meerburg en betaald parkeren Meerburg).

Om de participatieruimte per thema scherp in beeld te hebben voordat de participatie start, werken de gemeente en de corporaties samen met de bewonersvertegenwoordigers en de wijkvereniging de volgende vragen per thema uit:

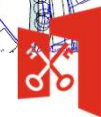
- Wat gaan we vertellen aan de stakeholders? (= informeren)
- Wat gaan we vragen aan de stakeholders? (= raadplegen)
- Wat gaan we doen met de opgehaalde resultaten? (= informeren)

5. Plangebied gebiedsvisie Rivierenbuurt

Plangebied:

Portaal
De Sleutels
Gemeente
Overig
Plangebied

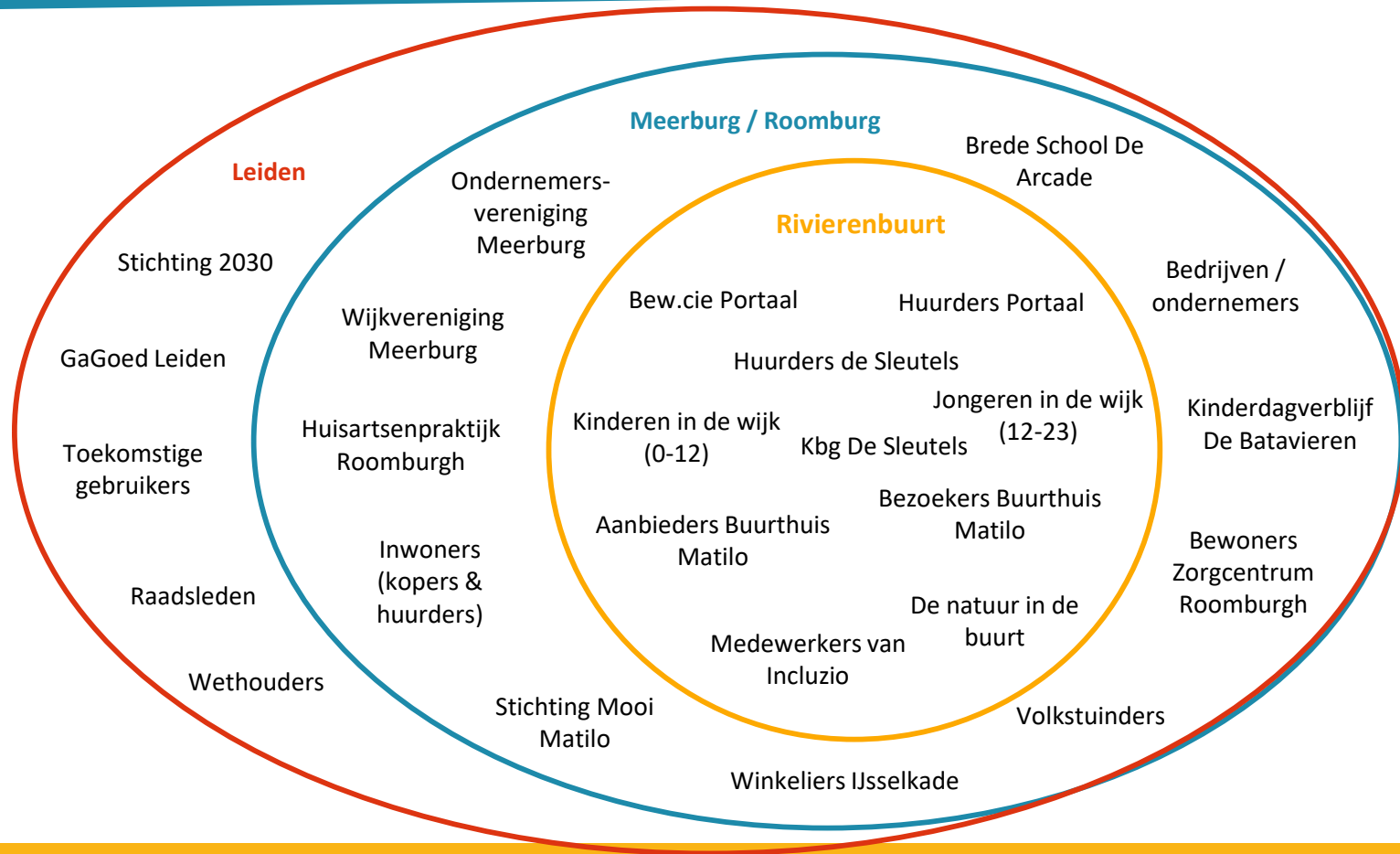

Leiden

6. Stakeholders participatieproces

Dit zijn de externe stakeholders.

De samenwerkende partijen zijn verantwoordelijk voor de informatie en participatie met de eigen organisaties intern (bestuur/teams/medewerkers etc.).

7.a. Plan van aanpak

De participatie met de stakeholders vindt in 3 fases plaats

1. Voorbereidende fase – april t/m juni 2022

Stakeholderanalyse & scherpstellen participatieruimte

Participatie- en activiteitenplan samen met bewonersvertegenwoordiging en wijkvereniging

2. Participatiemaand – september/oktober 2022

Tussen half september en half oktober vinden er diverse activiteiten plaats in de buurt om de belangen, wensen en ideeën van alle stakeholders op te halen. Daarbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande locaties en activiteiten die al in de buurt plaatsvinden. Deze maand sluiten we af met een buurtfeest op 15 oktober, waar alles wat opgehaald wordt in de participatiemaand wordt getoond. Het college van B&W wordt hiervoor uitgenodigd.

3. Terugkoppeling resultaten participatiemaand – Q4 2022 t/m Q1 2023

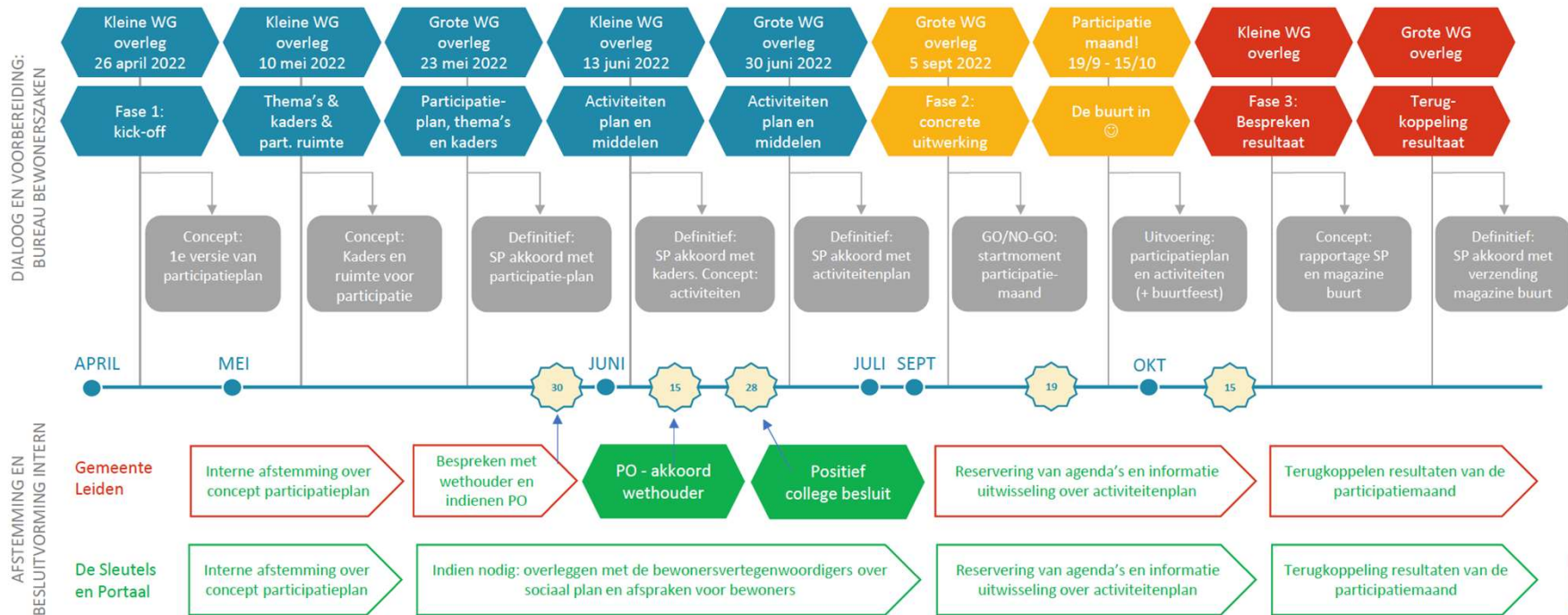
Presentatie participatieresultaat t.b.v. gebiedsvisie aan stakeholders en samenwerkende partijen.

- Magazine voor de buurt en alle stakeholders
- Rapportage aan samenwerkende partijen
- Besluitvorming gebiedsvisie door College en Gemeenteraad (incl. participatieverslag)

7.a. Stappen participatie

PLANNING Participatie gebiedsvisie Rivierenbuurt

Versie 17 mei 2022

8. Voortgangscommunicatie

“Samen voor de Rivierenbuurt – praat mee “

Dat is de slogan voor de participatiemaand waarin we alle stakeholders gaan informeren en raadplegen op verschillende momenten en zij mee kunnen doen aan allerlei activiteiten in verschillende settings. Dit concept is een mooie kapstok om verschillende activiteiten aan op te hangen en creatieve invulling aan de participatie en communicatie te geven. De communicatiemiddelen zijn altijd origineel, creatief, serieus, inhoudelijk, persoonlijk en professioneel. De ‘tone of voice’ van de communicatie sluit aan bij de verschillende doelgroepen en stakeholders door:

- Begrijpelijke taal
- Visuele uitstraling
- Enthousiasmerende lay-out

Denk daarbij aan de volgende middelen:

- Nieuwsbrief, posters en flyers met activiteiten bij de ondernemers / buurtplekken
- Op handige plekken in de buurt een (digitaal) prikbord waarop de participatiemaand en alle participatieactiviteiten staan aangekondigd, zoals bijvoorbeeld de schermen bij de Spar en het Buurthuis.
- Inzet bestaande kanalen zoals ROME-krant, Leids Steunloket Migranten (LSM), wijkvereniging, buurthuis Matilo, jongerenwerkers, sportcoaches, websites van gemeente, de Sleutels, Portaal en www.roommeerburg.nl
- Overleg met werkgroep van de samenwerkende partijen, de bewonersvertegenwoordiging van de corporaties en de wijkvereniging

9. Wie doet wat?

Begin 2022 is door de gemeente en de corporaties een intentieovereenkomst ondertekend om de herontwikkeling van de Rivierenbuurt in nauwe samenwerking te organiseren. Om te komen tot een gebiedsvisie en de bouwplanontwikkeling zijn de rollen als volgt verdeeld:

Gemeente Leiden

- De gemeente is verantwoordelijk voor en heeft de regie over de participatie ten behoeve van de gebiedsvisie (de kaderstelling waarbinnen het bouwplan ontwikkeld moet worden). De kaderstelling wordt grotendeels gebaseerd op de geldende gemeentelijke beleidskaders per thema en wordt vastgelegd in de gebiedsvisie.
- De gemeente is in deze fase verantwoordelijk voor de communicatie en participatie met stakeholders en heeft in overleg met de corporaties en de bewonersvertegenwoordigers aan Bureau Bewonerszaken gevraagd om dit uit te voeren.
- In het plangebied is de gemeente verantwoordelijk voor de openbare ruimte en het Huis van de buurt Matilo.

Corporaties (Portaal en de Sleutels)

- De bouwplanontwikkeling start na de vaststelling van de gebiedsvisie. De corporaties zijn verantwoordelijk voor de communicatie en participatie over de bouwplanontwikkeling en naar de zittende huurders en overige omwonenden. Het is van belang om tijdens de gehele ontwikkeling goed te blijven communiceren.
- De corporaties voeren het gesprek met hun “eigen” bewonersvertegenwoordiging en omwonenden en/of hun vertegenwoordigers. Uiteindelijk wordt er een draagvlakmeting, waar een sociaal plan met herhuisvestingsplan, aan de zittende huurders voorgelegd.
- In het plangebied zijn de woningcorporaties verantwoordelijk voor hun sociale huurwoningen en voor de omringende buitenruimte op eigen grond.

10. Gemeentelijke besluitvorming

Bureau Bewonerszaken maakt van het hele participatietraject een verslag. Dit verslag is een bijlage bij de gebiedsvisie waar het college mee instemt om het ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen. Naar verwachting volgens de huidige planning is dat Q2 2023.

Op dit moment in het proces is de besluitvorming over de afronding van de definitiefase voorzien begin Q2 2023, ruim een kwartaal na invoering van de Omgevingswet (1-1-2023). De Gemeenteraad stelt de fysieke kaders voor de bouwplanontwikkeling vast; of via het vaststellen van een kaderbesluit met de gebiedsvisie voor invoering van de wet dan wel direct via de wijziging van het Omgevingsplan na invoering van de wet (conform het RV werkwijzer Bestuur en Omgevingswet) indien het landelijke Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) dat op dat moment al mogelijk maakt. Het tweede plannings- en besluitvormingsszenario lijkt dus nu het meest opportuun (onder voorbehoud verder uitstel invoering Omgevingswet).

11. Begroting

De drie samenwerkende partijen hebben voor de begeleiding van het participatietraject om te komen tot een gebiedsvisie een aanbesteding gedaan. De partijen hebben een lijst samengesteld van communicatiebureaus die in aanmerking kwamen voor een uitvraag. Uiteindelijk zijn er drie bureaus geselecteerd om een aanbieding te doen.

Door een beoordelingscommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van de drie samenwerkende partijen en een afvaardiging van de wijkvereniging, bewonerscommissie Portaal en een stakeholders groep van de Sleutels, is een keuze gemaakt uit één van de drie geselecteerde bureau. Bureau Bewonerszaken voert het participatietraject uit namens de samenwerkende partijen.

De totale kosten voor de begeleiding van de participatie zijn begroot op een bedrag tussen € 32.000 en € 40.000.

Dit participatieplan is opgesteld door en met (vertegenwoordigers van):

- Gemeente Leiden
- Portaal
- De Sleutels
- Bewonerscommissie Portaal
- Klankbordgroep De Sleutels
- Wijkvereniging Meerburg
- Bureau Bewonerszaken